

Výzkumná pilotní studie:

Efektivita vysílání v rámci projektu ŠIK

(shrnutí)

Autor výzkumu: ŠIK CZ, s.r.o.

Realizace výzkumu: únor – květen 2010

Výzkum proběhl pod dohledem pedagogů zapojených škol.

Cíl výzkumného šetření:

Cílem je porovnat výsledky žáků ze školy zapojené a nezapojené do projektu ŠIK a zjistit, zda se tyto výsledky statisticky významně od sebe liší.

Hypotézy/ předpoklady výzkumného šetření:

- 1. Děti ze školy Šiku jsou vnímavější vůči různým projevům rizikového chování.** V tomto ohledu mezi dětmi ze školy Šiku a bez Šiku existuje statisticky významný rozdíl.
- 2. Děti ze školy Šiku mají znalosti a povědomí o jednotlivých oblastech rizikového chování na vyšší úrovni než děti ze školy bez Šiku.** V tomto ohledu existuje mezi těmito dětmi statisticky významný rozdíl.

Použitá metoda:

Dětem z obou ZŠ byl předložen totožný **dotazník**, který se skládal ze dvou částí.

První část testu obsahovala několik obrázků, na kterých byly znázorněny nejrůznější situace. Úkolem dítěte bylo obrázek si důkladně prohlédnout a zaznamenat, zda se mu na něm zdá vše v pořádku, nebo zda mu na obrázku naopak něco vadí. Za každý zaznamenaný projev rizikového chování respondent obdržel 1 bod.

Druhá část testu obsahovala 7 otevřených otázek a 2 uzavřené alternativní otázky s možností volby „ano, ne“. Za každou správnou odpověď respondent obdržel 1 bod.

Výzkumný vzorek:

Do výzkumného šetření se zapojily dvě základní školy:

- 1. ZŠ Komenského Praha** – škola, která je zapojena do projektu ŠIK; 46 dětí
- 2. ZŠ Kořenského Praha** – škola, která dosud do projektu zapojena není; 39 dětí

Výsledky a závěry

Testovací část A

Děti ze školy, která je zapojená do projektu ŠIK:

- mají denodenně možnost sledovat preventivní vysílání,
- jsou informacím preventivního charakteru vystavováni nenásilnou formou,
- do své mysli informace kódují především na principu podvědomého přijímání informací,
- proto předpokládáme, že tyto děti budou také senzitivnější vůči různým projevům rizikového chování.
- schopnost rozpoznat rizikové chování zvyšuje pravděpodobnost se rizikovému chování vyhnout – aktuálně nebo do budoucna.
- cílem testovací části A tedy bylo prověřit citlivost vůči projevům nejrůznějšího rizikového chování.

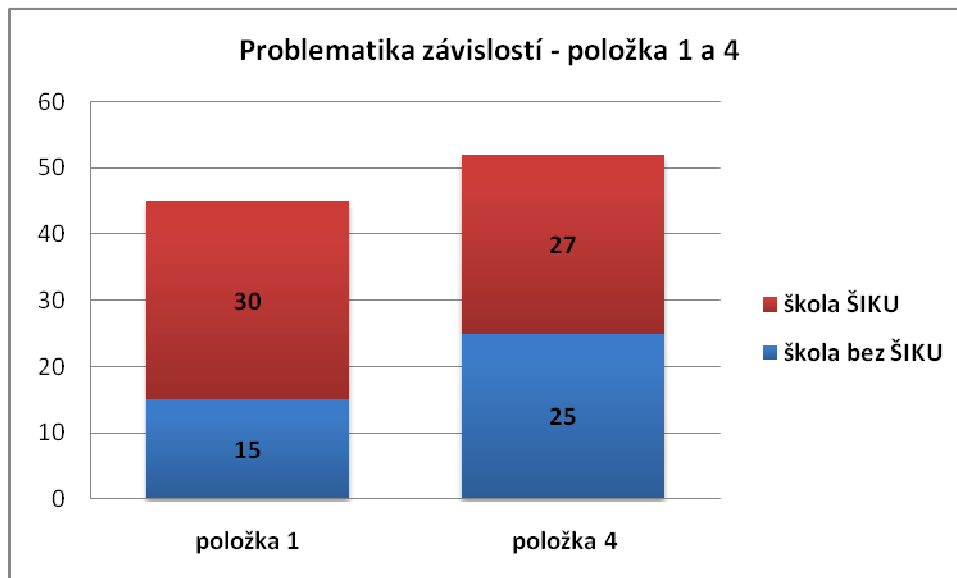
Použitá statistická metoda: t test pro dva nezávislé výběry

Statistické testování ukázalo, že **existuje statisticky významný rozdíl v testovém výkonu** mezi dětmi, které jsou ze školy zapojené a nezapojené do projektu ŠIK.

Statistické testování potvrdilo, že **děti ze školy Šiku jsou citlivější vůči různým projevům rizikového chování**.

Vybrané grafy:

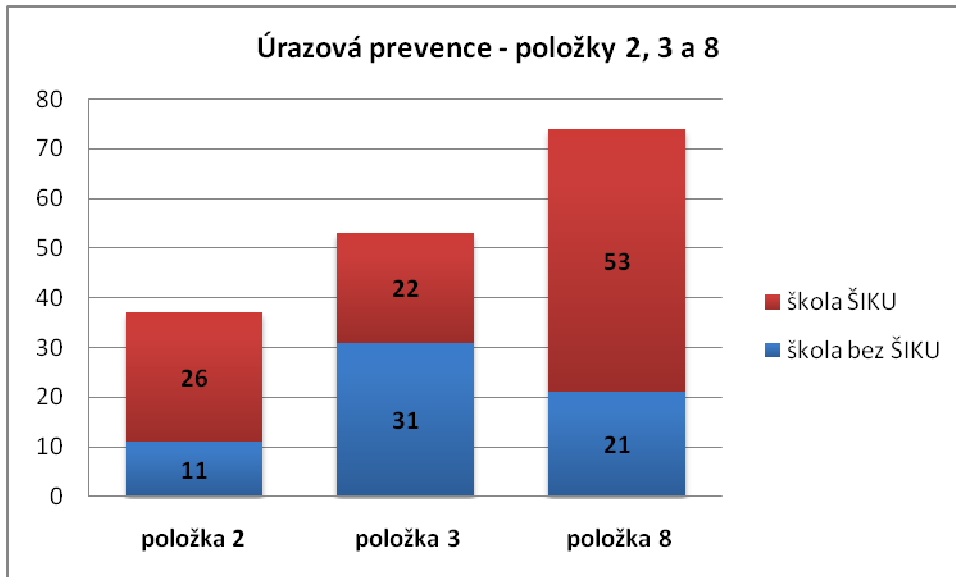
Graf 1: Problematika závislostí

Oba obrázky, ke kterým se graf vztahuje, byly zaměřeny na problematiku závislostí – kouření a pití alkoholu. V případě obrázku 4 dětem z obou skupin vadilo, že pokud se jedná o mladistvé, neměli by pít alkohol. V případě obrázku 1 se ale ukázalo, že zatímco přibližně **každé druhé dítě ze školy Šiku** komentovalo, že přestože jsou dámy dospělé, kouření ani přemíra alkoholu jim neprospěje, **vadilo toto pouze každému třetímu dítěti ze školy bez Šiku.**

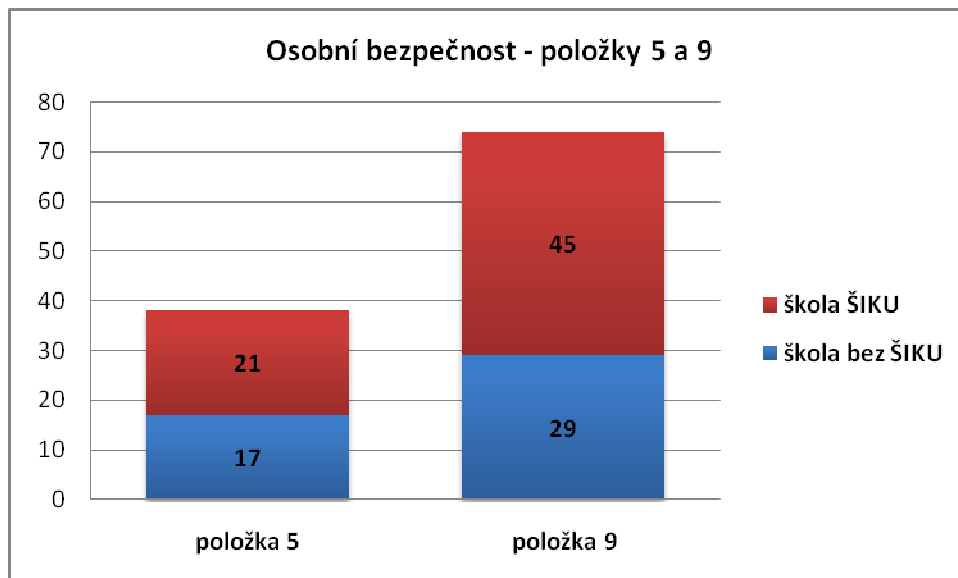
Myšlenka, že ten, kdo je dospělý, si může dělat, co chce, je mezi dětmi velmi rozšířená. Cílem našeho působení je ukázat jim, že i dospělí lidé by některé věci dělat ve svůj vlastní prospěch neměli, zvláště v souvislosti s problematikou zdravého životního stylu a závislosti na návykových látkách.

Graf 2: Úrazová prevence

Až na obrázek 3 děti ze školy Šiku uspěly výrazně lépe než děti ze školy bez Šiku. **Přibližně každé druhé dítě ze školy Šiku** objevilo alespoň jednu chybu, kterou udělala lyžařka na obrázku 2. **V případě dětí ze školy bez Šiku to bylo pouze přibližně každé páté dítě!** Průměrně **každé dítě ze školy Šiku** objevilo alespoň jednu chybu, kterou udělali cyklisti na obrázku 8, v případě školy bez Šiku to bylo pouze **každé druhé dítě**. V oblasti úrazové prevence děti ze Šiku uspěly viditelně lépe. Video spoty zejména s problematikou prevence úrazů při sportu jsou do našeho vysílání pravidelně zařazovány.

Graf 3: Osobní bezpečnost

V případě obrázku 5, na kterém osamělá dívka stopuje, odpovídaly děti z obou skupin přibližně podobně – zarážející ale je, že v obou skupinách to není ani každé druhé dítě, které by hrozící nebezpečí dokázalo odhalit.

Téměř každé dítě ze školy Šiku odhalilo nezodpovědné chování osoby, která na obrázku přechází na červenou. Ve škole, která **do Šiku zapojená není, to bylo přibližně každé druhé dítě.**

Testovací část B

Děti ze školy, která je zapojená do projektu ŠIK:

- mají možnost sledovat vysílání, které obsahuje také řadu praktických informací z oblasti rizikového chování,
- vycházíme z přesvědčení, že člověk, který má dostatek pravdivých informací, má také větší svobodu volby, jak naloží se svým životem a zdravím,
- informace jsou předávány atraktivní formou v podobě ozvučených moderně zpracovaných video spotů
- informace jsou v pravidelných intervalech opakovány,
- proto předpokládáme, že znalosti žáků a jejich povědomí o jednotlivých oblastech sociálně patologických jevů budou **na stejné, nebo dokonce větší úrovni** než u dětí, které vysílání nemají možnost sledovat.

Použitá statistická metoda: t test pro dva nezávislé výběry

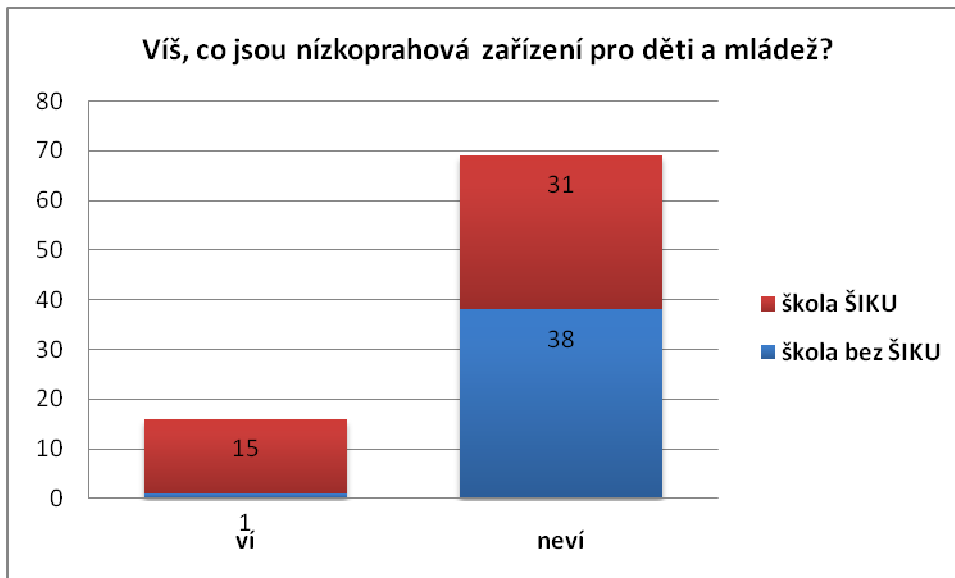
Statistické testování neprokázalo významný rozdíl v celkovém testovém výkonu mezi dětmi, které jsou ze školy zapojené a nezapojené do projektu ŠIK.

Testování zároveň ukázalo, že děti ze školy ŠIKU nepodaly statisticky významně horší výkon než děti z druhé školy v žádné testové úloze.

Testový výkon dětí z obou škol byl tedy na srovnatelné úrovni.

U jedné z testových ukázek se však statisticky významný rozdíl prokázal:

Graf 4: Nízkoprahová zařízení pro děti a mládež – znalost

33% dětí ze školy ŠIKU, tedy téměř jedna třetina dotázaných dětí, věděla, co jsou nízkoprahová zařízení pro děti a mládež, kdo tam může chodit a k čemu slouží. Tuto informaci mělo pouze 1 dotázané dítě ze školy bez ŠIKU.

Zvolená metoda: Chí- kvadrát test nezávislosti

Existuje statisticky významný rozdíl ve znalosti nízkoprahových center mezi dětmi, které jsou ze školy zapojené a nezapojené do projektu ŠIK. Statistické testování potvrdilo, že **děti ze školy Šiku častěji vědí, co jsou nízkoprahová zařízení pro děti a mládež.**

V našem vysílání se pravidelně objevují spoty, ve kterých služby nízkoprahových center představujeme. Odborným garantem těchto spotů je Česká asociace streetwork.